

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός για την οικονομία

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ**, γενικού διευθυντή της Ένωσης Εταιρειών Κινητής Τηλεφωνίας

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, βασικό συστατικό της 4ης Βιομηχανικής επανάστασης, αποτελεί τον βασικό πυλώνα του αναπτυξιακού σχεδιασμού τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η ασύρματη επικοινωνία αποτελεί πλέον τον βασικό τρόπο επικοινωνίας. Οι υποδομές αναβαθμίζονται και νέες δημιουργούνται. Η μετάβαση από τα MB των 4G στην ασύρματη επικοινωνία του 1 Gbit και τη διασύνδεση δεκάδων εκατομμυρίων συσκευών με την 5η γενιά δικτύων αποτελεί μία νέα πρόκληση για όλους. Η νέα πραγματικότητα των δικτύων υπερυψηλών ταχυτήτων μεταβάλλεται άρδην με τις τεχνολογικές εφαρμογές, προσφέρει νέες δυνατότητες στο επιχειρείν και συνολικά στην καθημερινότητά μας. Στην ψηφιακή εποχή, το σπίτι με τατρίπε τα σε smart home, η πόλη σε smart city. Οι δημόσιες υπηρεσίες θα εξυπηρετούν ηλεκτρονικά τον πολίτη. Ψηφιοποίηση σημαίνει, μεταξύ άλλων, e-health, e-education και e-commerce. Οι υπερυψηλές ταχύτητες εξασφαλίζουν νέες δυνατότητες διασύνδεσης των συσκευών (M2M) που θα μετασχηματίσουν ανεπίστροπτα τον τρόπο που γίνονται σήμερα η διαχείριση φυσικών πόρων και εκπαιδευτικών εργαλείων, αλλά και όλες οι εμπορικές στρατηγικές και οικονομικές συναλλαγές.

σχεδιασμό με ρεαλιστική στόχευση, σαφές χρονοδιάγραμμα και ρυθμό υλοποίησης ταχύτερο του μ.ο. της Ε.Ε., προτάσσοντας, όπως ακριβώς συμβαίνει στην πλειονότητα των κρατών - μελών, τη mobile first εκδοχή της ψηφιακής οικονομίας. Η προτίμηση των χρηστών είναι δεδομένη. Συνεχώς αυξανόμενος όγκος δεδομένων διακινείται στα ασύρματα δίκτυα, όγκος ο οποίος στην Ελλάδα διπλασιάζεται κάθε χρόνο.

Αυτό σημαίνει ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Δημόσιας Διοίκησης και όλων των κλάδων της οικονομίας, αλλά και κάθε νέα υπηρεσία που θα δημιουργηθεί, θα σχεδιάζεται για χρήση πρώτα από τα «έξυπνα» κινητά. Σε αυτό το πλαίσιο, δύο είναι οι άμεσες προτεραιότητες: η δημιουργία ψηφιακών υπηρεσιών, η ανάπτυξη και η καθολική πρόσβαση σε υποδομές με την άμεση ολοκλήρωση της κάλυψης με δίκτυα 4G+ και την προετοιμασία για τη νέα εποχή των 5G.

Καθολική ψηφιοποίηση υποδομών για βιώσιμη ανάπτυξη

Απαραίτητη προϋπόθεση της επιτυχίας της ψηφιακής στρατηγικής είναι η καθολική ψηφιοποίηση των υποδομών της χώρας, δηλαδή της διαχείρισης της ηλεκτρικής ενέργειας, του νερού, του δικτύου φυσικού αερίου, των τηλεπικοινωνιών κτλ. Η ψηφιοποίηση των υποδομών και δικτύων έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς παρέχουν τη βάση στην οποία θα σχεδιαστούν αντίστοιχα προγράμματα σε κάθε κλάδο και κάθε επιχείρηση.

Η ψηφιοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας περιλαμβάνει εγκατάσταση «έξυπνων» μετρητών σε οικιακούς και εταιρικούς καταναλωτές. Η Ελλάδα βρίσκεται στο σημείο εκκίνησης στη συγκεκριμένη αγορά, ουραγός στην Ε.Ε.-28, με σοβαρότατες επιπτώσεις στην παραγωγικότητα των επιχειρήσεων του κλάδου. Η ευκαιρία

στον τομέα βρίσκεται στη διαμόρφωση της ψηφιακής εμπειρίας του οικιακού και εταιρικού χρήστη υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία μπορεί να συνδεθεί με προγράμματα αξιοποίησης ΑΠΕ, διαχείρισης από απόσταση ευφώνων υπηρεσιών προς «έξυπνα» σπίτια σε συνεργασία με τηλεπικοινωνιακούς παρόχους και επιχειρήσεις τεχνολογικής καινοτομίας, συμβάλλοντας στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Παράλληλα, σε αυτό το πλαίσιο μπορούν να σχεδιαστούν προγράμματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας σε συσσωρευτές και διασύνδεσης με ηλεκτρικά αυτοκίνητα για την επαναφόρτίσή τους. Σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, η καθολική υλοποίηση ψηφιακών συστημάτων επιτήρησης αναμένεται να περιορίσει το λειτουργικό κόστος των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και της ΕΥΔΑΠ. Αντίστοιχα παραδείγματα έχουμε ήδη στη Βαρκελώνη, όπου οι απώλειες του πόσιμου νερού περιορίστηκαν στο ήμισυ και το λειτουργικό κόστος μειώθηκε δραστικά.

Mobile 1st δημόσια διοίκηση

Συνολικά, οι φορείς της δημόσιας διοίκησης θα πρέπει να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν συγκεκριμένη ψηφιακή στρατηγική, με επίκεντρο την εξυπηρέτηση πολιτών, επαγγελματιών ομάδων και επιχειρήσεων. Κάθε εφαρμογή που απευθύνεται σε πολίτες ή επιχειρήσεις θα πρέπει να υλοποιείται πρώτα μέσω των smartphones, καθώς η τάση είναι η αυξανόμενη χρήση ασύρματων δικτύων και φορητών συσκευών. Επιπλέον, στον σχεδιασμό θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η χρήση υπηρεσίας end2end, χωρίς να χρειάζεται η μετακίνηση του χρήστη στα σημεία εξυπηρέτησης, για να αποφευχθεί η επανάληψη των καταστάσεων που προκλήθηκαν με την εισαγωγή ηλεκτρονικού εισιτηρίου στα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσονται και οι ηλεκτρονικές συναλλαγές και πληρωμές, καθώς και η ψηφιακή ταυτοποίηση πολιτών. Απαραίτητη προϋπόθεση για να διασφαλιστεί η ηλεκτρονική κάθε συναλλαγής ψηφιακά και μέσω smartphones είναι η δυνατότητα ταυτοποίησης των στοιχείων κάθε πολίτη με ασφάλεια ψηφιακά μέσω κάθε εφαρμογής της δημόσιας διοίκησης, καθώς και η άμεση διενέργεια πληρωμών, μέσω εφαρμογών που αναπτύσσονται για smartphones.

Σε ό,τι αφορά τις επιχειρήσεις, η ενίσχυση των B2B ηλεκτρονικών συναλλαγών, όπως η ηλεκτρονική τιμολόγηση, η καθολική διασύνδεση των επιχειρήσεων με την ΑΑΔΕ και ηλεκτρονική υποβολή και εκκαθάριση λογιστικών υποχρεώσεων, αποτελούν προϋποθέσεις της ψηφιοποίησης. Δεδομένου ότι λιγότερο από το 5% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων λειτουργούν ψηφιακά, η παροχή οικονομικών κινήτρων, με την αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων, για την ψηφιοποίησή τους κρίνεται μονόδρομος.

Τηλεπικοινωνιακή κάλυψη σε λιμάνια, δρόμους και μετρό

ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ των μεταφορών, ειδικότερα, οργανισμοί, όπως λιμάνια, οδικοί άξονες, το Αττικό Μετρό κτλ., θα πρέπει να διασφαλίσουν την κάλυψη υπηρεσιών 4ης και 5ης γενιάς (από το 2020). Εν έτει 2018, σε έναν παγκόσμιο τουριστικό προορισμό, όπως η Αθήνα, δεν μπορεί το Αττικό Μετρό να στερείται κάλυψη δικτύων 4G, 4G+. Η Ελλάδα υποδέχεται τουρίστες που στην πλειονότητά τους λειτουργούν ψηφιακά σε πλήθος δραστηριοτήτων (κρατήσεις, πληρωμές, ενημέρωση, ψυχαγωγία, πρόσβαση σε τηλεοπτικό περιεχόμενο). Διαθέσιμο και στην Ελλάδα την τεχνολογία για την εξυπηρέτηση αυτών των αναγκών και η αρχή μπορεί να γίνει με το Αττικό Μετρό.

Σε θέματα εθνικής ασφάλειας και πολιτικής προστασίας, η εθνική ψηφιακή πολιτική πρέπει να έχει ξεχωριστό άξονα, στόχους και πόρους για την επίτευξη βέλτιστης αποτελεσματικότητας στον ταχύτερο δυνατό χρόνο. Τα βήματα προς αυτή την κατεύθυνση έχουν ήδη δρομολογηθεί. Στον τομέα της υγείας και της εκπαίδευσης, ωστόσο, όπου η επίδραση της ψηφιακής επανάστασης είναι καταλυτική, ο διάλογος όσον θα συμβάλουν προς αυτή την κατεύθυνση έχει λάβει ακόμα θεσμικό περιεχόμενο.

Αν θέλουμε μέσα στα επόμενα τρία χρόνια να διαμορφωθεί ένα πραγματικό ελληνικό success story, ο ταχύς ψηφιακός μετασχηματισμός της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας είναι μονόδρομος. Καθοριστικός παράγοντας για την ταχεία ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών, δηλαδή των δικτύων υψηλών ταχυτήτων, είναι η διαμόρφωση φιλικότερου πλαισίου αδειοδότησης, ενταγμένου στην ψηφιακή στρατηγική και τον ευρωπαϊκό σχεδιασμό της χώρας. Ο υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής ήδη προετοιμάζει σχετικό σχέδιο νόμου προς αυτή την κατεύθυνση. Το χρονικό σημείο είναι κομβικό και να υποδεχθεί η Ελλάδα τις υποδομές το 2020 με ένα αδειοδοτικό πλαίσιο, το οποίο θα διευθετεί τα υπάρχοντα κωλύματα και θα έχει τεθεί σε εφαρμογή ικανό χρονικό διάστημα, ώστε να επιταχύνει την ανάπτυξη των δικτύων νέας γενιάς. Διαφορετικά, η δημόσια διοίκηση δεν θα είναι σε θέση να υποδεχθεί τις νέες επενδύσεις σε ένα φιλικότερο επενδυτικό περιβάλλον. Απαιτείται, συνεπώς, εξέλιξη της γραφειοκρατίας, ταχύτητα και συνεργατικότητα από πλευράς πολιτείας, κοινωνίας και επιχειρήσεων. Ενδεικτικό είναι ότι πρόσφατη μελέτη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών εκτιμά ότι, αν συγκλινουμε πλήρως με την Ε.Ε. στη χρήση δεδομένων, θα προστεθεί 1,5 δισ. ευρώ επί πλέον στο ΑΕΠ, έως το 2021. Είναι ρεαλιστικό, αν κινηθούμε ταχύτερα, να κερδίσουμε τον χαμένο χρόνο, να περιορίσουμε το ψηφιακό χάσμα και να απολαύσουμε, το συντομότερο, τα αναπτυξιακά οφέλη της ψηφιακής εποχής. Ας αξιοποιήσουμε την ευκαιρία.

Το μέλλον είναι ήδη εδώ

Η εμπορική διάθεση του 5G αναμένεται να ξεκινήσει πιλοτικά σε λιγότερο από δύο χρόνια, πρώτα σε Ν. Κορέα και ΗΠΑ και από το 2020 και εξής τουλάχιστον σε μία μεγάλη πόλη σε κάθε κράτος-μέλος της Ε.Ε. Σε αυτό εστιάζει και ο κλάδος της κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα. Τα δίκτυα επεκτείνονται, αναπτύσσονται νέα δίκτυα 4G+ με το βλέμμα στην προετοιμασία για το 5G, παράγεται καινοτομία και προσφέρονται νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ευκαιρίες αύξησης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Εν μέσω κρίσης, οι επενδύσεις του κλάδου σε νέα δίκτυα ανέρχονται στο 50% του ΕΒΠΔΑ την τελευταία διετία, ενώ έως το 2020 σχεδιάζονται επενδύσεις περίπου 1,5 δισ. ευρώ.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός δεν είναι θέμα επιλογής, αλλά πρωτίστως θέμα επιβίωσης και εν συνεχεία ανάπτυξης.

Το υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής έχει ήδη συντάξει έναν οδικό χάρτη για την ψηφιακή ανάπτυξη της χώρας. Η Ελλάδα πρέπει να αλλάξει άμεσα τα δεδομένα και από ουραγός να ενταχθεί στην ομάδα των πρωτοπόρων ψηφιακά κρατών - μελών της Ε.Ε.-28. Σε μία εξελικτική διαδικασία, όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός, χρειάζεται από κοινού η πολιτεία και ο ιδιωτικός τομέας να συνεργαστούμε. Μαζί μπορούμε να διαμορφώσουμε άμεσα έναν ολοκληρωμένο στρατηγικό